

Minä hyppäsin korkeutta

Urheilu ja yleisurheilu ovat olleet keskeinen osa elämäni jo pienestä pojasta alkaen. Asuimme urheilukentän vieressä ja lapsuuden harrastukset olivat varsin urheilullisia.

Naapurissa asunut **Markku Vielma** oli hyvä kaveri ja hänen kanssaan urheiltiin paljon. Teimme muun muassa juoksudan, missä juoksimme vuorotellen ottaen aikaa. Kun halusimme haastetta, rakensimme radalle aidat ja

taas otettiin aikaa. Pihaleikit naapurin lasten kanssa sekä urheilu loivat hyvän peruskunnon. Nuorena tykkäsin hiihtää ja isän kanssa kävin usein uimassa.

Hiihtäjänä voitin useamman koulun mestaruuden ja uinnissa kävin kilpailemassa Oulussa mutta myös Norjan Kirkkoniemessä saakka. Rakastin urheilua ja myös kilpailemista. Olisin varmaan voinut harjoitella näitä lajeja vielä kovempaa, mutta nuorena urheilu ei ol-

lut niin vakavaa.

Ala-asteella Kitisenrannan koulussa liikuntaa opetti **Kalle Lassila**. Kallen jumppatunnit olivat tiukkoja, melkein kuin myöhemmin tuntemani armeijan sulkeisjärjestyksiä. Jostakin syystä Kitisenrannan koulun salissa oli korkeushyppytelineet, rima ja patja, jotka sijaitsivat urheilusalin näyttämöllä. Ennen liikuntatunnin alkua ja joskus liikuntatunnin jälkeen pääsin kokeilemaan korkeus-

hyppyä näyttämöllä muutamana askeleena vauhdilla. Tykkäsin lajista ja pääsin omastakin mielestä melko korkealta. Ihastuin lajiin ja aloin pikkuhiljaa hyppiä entistä enemmän. Korkeushyppystä tuli minun lajini.

Kari Pippola valmentajaksi

Harrastin yleisurheilua monipuolisesti ja osallistuin Lapin Veikkojen yleisurheilukilpailuissa kaikkiin lajei-

hin pikajuoksuista heittoihin, hyppyihin ja pidemmille juoksumatkoille. Jo hyvin varhaisessa vaiheessa tuli selväksi, että en tykännyt pidemmistä juoksumatkoista, mutta kiekonheitosta tykkäsin. Korkeushyppy oli kuitenkin laji, josta tykkäsin kaikista eniten.

Läpi ala-asteen harrastin liikuntaa edelleen monipuolisesti, hiihdin, kävin salilla pelaamassa lentopalloa, koripalloa ja uutta lajia säilyä, kävin uimassa ja sitten mietin valmentajakysymystä. Soitin **Kari Pippolalle** ja hän lupautui valmentajakseni, sovittiin tapaamisenkin. Hain ohjelman, Kari opasti miten harjoitteet tehdään ja sen jälkeen tehtiin tavoitteet seuraavaan kauteen. Harjoittelu alkoi ja olin erittäin tunnollinen harjoittelija. Viikonloppuisin hain lukion avaimet rehtori **Sakari Särkelältä**, jotta pääsin harjoituksiin. Jossakin vaiheessa Särkelä antoi jopa omat avaimet saliin kulkemista varten.

Harjoittelua, harjoittelua ja harjoittelua sekä koulu

Lukion liikuntasalista tuli kuin koti, missä vietti aikaa useamman tunnin iltassa harjoittelemassa. Sain myös seuraa, kun **Otto** ja **Paula Kestolan** perhe

muutti Sodankylään ja erittäin lupaava voimistelija **TaPIO Kestola** tuli salikaveriksi. Harjoitteluporukkaan tuli mukaan myös **Heikki Seitaniemi** ja muutamia muita yleisurheilua ja voimistelua harrastavia henkilöitä. Lukion salissa oli aina positiivinen harjoittelun meininki, jokaiselle riitti tilaa tehdä omia ohjelmiaan. Noin

Jari Haavisto hyppäämässä 16-vuotiaiden poikien sarjassa 195 cm.

Jatkoa edelliseltä aukeamalta

Viljo Nousiainen sai kuitenkin lähtöpässit seurasta kevättalvella 1970, perusteluna oli ilmeisesti omien ja seuran rahojen sekaantumisen. Nousiainen siirtyi Ruotsin Göteborgiin, missä hän edelleen edusti Lapin Veikkoja ainakin vuoteen 1974 saakka.

Nousiainen valmentajauran huippu oli, kun hän valmensi korkeushyppääjä Patrik Sjöbergin maailmanmestariksi ja maailmanennätyksen, 242 senttiä, hyppääjäksi vuonna 1987. Sjöbergin uran jälkeen paljastui kuitenkin ikävä asia, Nousiainen oli käyttänyt ruotsalaispoikaa hyväkseen vuosikausia.

Yleisurheilun menestyksen vuodet

Sodankyläläisen yleisurheilun menestyksen vuodet ajoittuvat 1970-luvun lopulta 1980-luvun puoliväliin sekä 2000-luvun alkuvuosiin. Samanlaista yleisurheilun hurmosta kuin 1960-luvun lopulla ja 1970-luvuilla oli, ei varmasti tule koskaan. Suomi menestyi yleisurheilussa ja sotien jälkeinen ikäpolvi harrasti urheilua ahkerasti.

Sodankylän piirikunnallisissa kilpailuissa oli valtavasti urheilijoita, juoksukilpailuissakin saattoi olla yhdessä sarjassa 20-40 kil-

pailijaa. Pitkän matkan juoksuissa kaikki eivät mahtuneet lähtöviivalle, vaan juoksijoita oli useammasa rivissä.

Sodankylän varuskunnan tulo Sodankylään vilkastutti myös yleisurheilua, Lapin Jääkäripataljoonan henkilökunnasta löytyi useampia yleisurheilun harrastajia ja vielä merkittävämpi panos oli valmentaja ja tuomaritehtäviin osallistuneilla henkilöillä.

Kari Pippola oli yksi aktiivisimmista yleisurheilijoista ja valmentajista. Kari tuli Lapin Jääkäripataljoonan kouluttajaksi vuonna 1965. Kari harjoitteli pikamatkoja ja hän tuli mukaan Lapin Veikkojen toimintaan vuonna 1967.

– Ensimmäisiä yleisurheilukavereita olivat **Martti Liikalan** pojat, joiden kanssa oltiin urheilukentällä. Muista sen ajan urheilukavereista täytyy mainita **Kyösti Hoppula**, **Ahti Sipola** ja **Hannu Ylitälo**, heidän kanssaan yleisurheiltiin ja voitettiin piirinmestaruuksia, muistelee Kari.

Pippola juoksi tuohon aikaan 100 ja 400 metrin matkoja ja vähän myöhemmin 800 metrin matkaa.

Kari Pippolan ennätys 100 metrin juoksussa oli 11.1 ja 400 metrin juoksussa 50.1. Kari lopetti kilpailemisen vuonna 1969 ja ryhtyi valmentamaan nuoria.

Sodankylän yleisurheilun ensimmäiset menestyksen vuodet olivat 1980-luvun alussa ja tuolloin Kari Pippola valmensi **Inka Aikiota**, **Helena Uusitaloa** ja **Jari Haavistoa**. Kyseinen kolmikko kilpaili useita vuosia SM-tasolla saalistaen useita mitaleja ja piste-sijoja. Kari valmensi myöhemmin 1980-luvulla myös Vuotson lupavia keihäänheitäjiä, **Veijo** ja **Eero Hettaa**.

– 1980-luku oli valmentamisen kannalta hyvin kiireistä aikaa, tein ohjelmia, valvoin tekniikkaharjoituksia ja kuljin valmennettavien kanssa useita viikonloppuja leireillä, muistelee Kari.

Kari Pippola muutti Lieksaan vuonna 1995 vietettyään Sodankylässä 30 vuotta. Lieksassa Kari jatkoi aktiivisesti valmentamista 4 - 5 kertaa viikossa. Lieksan nuoret saavuttivat useita mitaleja SM-tasolla. Nykyisin Kari asuu Lahdessa.

1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alkuvuosina tilastollisesti kovia tuloksia tekivät juoksumatkoilla **Ahti Sipola** ja **Markku Postila**. 1980-luvun alkuvuosina menestyksekkäimpiä yleisurheilijoita olivat **Helena Uusitalo**, **Arto Määttä**, **Heikki Seitaniemi**, **Jari Haavisto** ja **Inka Aikio**. Koviin menestyksiä jäi uskoakseni näkemättä, koska **Inka Aikio** menehtyi

Viljo Nousiainen antaa ohjeita Patrik Sjöbergille.

kesken harjoituksen juuri kun oli saavuttamassa kirkkaimman hui-pun. Myöskään Heikki Seitaniemi ei koskaan päässyt loukkaantumisen takia mittaamaan todellista tasoaan. 2000-luvun alkuvuosina yleisurheilumenestyksestä vastasivat **Timo** ja **Seppo Kujala**, joiden uraa käydään läpi tarkemmin juttusarajan seuraavissa osissa.

Yleisurheilujaoston vetäjistä 1960-luvun lopulta alkaen mainitakoon muun muassa **Arvi Karkkola**, **Martti Liikala**, **Kyllikki Huotari**, **Sakari Särkelä** ja **Matti Huotari**, vain muutamia mainit-

tuna. Ilman aktiivisia valmentajia, toiminnan organisoijia ja talkoolaisia on urheilutoimintaa mahdoton toteuttaa.

Viime vuosina yleisurheilutoiminta on hieman hiipunut, mutta toiminta edelleen jatkuu. Varmaan suurin osa sodankyläläisistä nuorista on aikanaan osallistunut yleisurheilun tuplakisoihin ja osallistuu myös tulevaisuudessa, kun vain saamme toimintaan mukaan innostavia valmentajia ja ohjaajia.

JARI HAAVISTO